

UN COP BAIX

Antoni Dalmau Ribalta
Igualada, 1951

Si he de ser sincer —i crec que he de ser-ho amb tots vostès—, mai no m'havia imaginat a mi mateix en un estat de solteria permanent. Vull dir que és una d'aquelles coses que mai no t'han passat pel cap i que no tens consciència d'haver decidit en cap moment concret. Més aviat al contrari: sempre que he imaginat el meu esdevenidor, m'he vist com un cap de casa provident, envoltat per la companyia feliç de la meva dona i els meus fills, probablement nombrosos.

Però han passat els anys i, ve-t'ho aquí, encara sóc solter. I no és pas que això m'hagi fet infeliç, ben al contrari, car he estat capaç d'anar trobant les gràcies que el meu estat civil comporta. He de dir, també, que la companyia de la mare i de la tieta Remei m'han evitat una soledat que no desitjo, sense que, d'altra banda, mai no m'hagi privat tampoc de fer exactament el que he volgut.

Les dones, per exemple. No voldria pecar pas d'immodèstia, naturalment, ni voldria que vostès pensessin

que em penjo medalles que no em toquen, però la veritat és que sempre he tingut un cert èxit. Potser no tinc cap tret de la personalitat que ressalti molt damunt els altres, però crec que el conjunt és força acceptable: un físic normal que procuro afavorir amb les anades al gimnàs i una alimentació ben compensada; una intel·ligència que em sembla per damunt de la mitjana; un caràcter pacífic i conciliador; una certa tenacitat que sempre m'ha ajudat a l'hora de fer front a les adversitats de la vida; i, finalment, una simpatia natural que m'ajuda molt en les relacions humanes.

Així, doncs, he de confessar que, amb aquestes armes a les mans, mai no m'ha faltat ben a prop meu la presència reconfortant de les dones, amb les dosis pertinents d'amistat i de sexe que tant ajuden a fer molt més agradable la vida quotidiana. Tanmateix, no diria tota la veritat si no expliqués que, inevitablement, algunes vegades aquests contactes potser han estat massa breus i que, més d'un cop, fins i tot han tingut un final més o menys abrupte; però vaja, al cap i a la fi, la majoria de vegades han estat prou satisfactoris i prou gratificants. En definitiva, un balanç globalment positiu.

El que passa, i aquest ja és un tema diferent, és que mai no he tingut la fortuna de trobar aquella dona excepcional que m'estimulés a intentar de posar fi a la meva solteria. Bé, mai, mai, tampoc no és ben exacte, la veritat sigui dita. I és que una vegada, almenys una, vaig pensar que valdria la pena d'apostar-ho tot a la conquesta d'una dona singular. De fet, és d'això que volia parlar-los, d'aquell moment en què més a prop m'he sentit de fer un cop de cap i jugar fort, fins a les darreres conseqüències.

La cosa va començar amb un mal de queixal, i perdonin l'aparent brutalitat de relacionar una cosa com aquesta amb el sentiment amorós, sempre tan subtil i delicat. Però el fet cert és que vaig haver d'anar a cal dentista

Dibuix de Gustau Chalamanch.

perquè un queixal em feia la punyeta de feia massa temps. Potser no era un dolor d'aquells tan terribles que t'obliguen a quedar-te prostrat damunt del llit, vostès ja m'entenen, però en canvi era d'una persistència i una agudesament molestoses.

El metge, un amic de confiança, tenia el seu consultori a Barcelona, en un pis de l'Eixample gran i lluminós. Resulta, doncs, que, quan jo m'asseia al seu davant en el moment de debatre la meua situació o de redactar les receptes pertinents, veia a través del vidre tot el paisatge entranyable d'un pati interior gairebé meravellós: un pati poblat de testos i de palmeres, de galeries i finestrals, de xiscles d'infants i de remor de veïnes.

El primer dia de tots —no l'oblidaré mai— l'impacte va ser realment impressionant. Era una tarda de juliol, concretament un divendres, i la calor es feia sentir d'una manera inclement: vull dir aquella xafogor barcelonina tan humida i tan enganxosa que molts de vostès deuen haver sofert tan sovint com jo mateix.

Doncs bé, en el moment precís en què el doctor em receptava un calmant definitiu, vaig alçar el cap i, enllà del finestral, vaig descobrir la presència d'una noia preciosa que, a l'altra banda del pati, penjava en els fils de l'estenedor peces de roba d'una gamma infinita de models i de colors. Anava i venia i, com més lluny calia estendre els mocadors o la brusa, més li calia abocar-se.

Tal com jo la veia, era una dona guapíssima, una morenassa amb els ulls grossos i profunds, unes faccions poderoses i uns cabells llargs i llisos que ella s'apartava del front amb una elegància indescriptible. No sabia dir-los l'edat que tenia —això sempre és delicat tractant-se d'una dona—, però feia tot l'efecte de trobar-se en aquell punt dolç que hi ha entre una joventut extrema i una maduresa incipient.

Els atractius, doncs, eren realment múltiples, però no he d'amagar-los ni un instant més que allò que me

la va fer veure de seguida, destacant clarament en la grisor de les galeries i finestres, és que anava vestida tan sols amb una roba interior d'una blancor rutilant...

Sé prou bé que un vestuari tan escàs crida poderosament l'atenció, però jo no hi veia pas un ànim de provocació gratuïta: tenia calor, simplement, i havia de feinejar de la màquina de rentar a l'estenedor en una hora tan pesada com quarts de cinc de la tarda. D'altra banda, creia trobar-se en la intimitat de casa seva, i els seus moviments a l'hora d'estendre la roba eren gràcils i veloços, de manera que qualsevol altre que no hagués estat plantat justament al davant difícilment li hauria descobert aquella mitja nuesa meravellosa amb què alegrava els meus ulls.

Tot plegat va durar ben poc, realment, el temps just que ella estengués una bugada i que el meu metge completés les receptes i unes quantes recomanacions. Per cert, el dentista, veient-me sens dubte una mica alterat, es va veure en l'obligació de repetir-me dos o tres cops allò que em convenia de fer, i estic segur que devia atribuir el balbuceig del meu comiat a les molèsties del queixal. Després, gairebé sense saber com, em vaig trobar a peu d'escala, enlluernat encara per l'instant de bellesa suggestiva i esclatant que m'havia estat regalat per un atzar misteriós.

Vuit dies després, hi vaig tornar. A cal dentista, vull dir... La meua càries s'havia mostrat persistent i empipadora, de manera que el metge m'havia fet un calendari estricte de visites i d'empastos. Quan l'infermera em va proposar el dia i l'hora, una esperança remota que niava en algun racó inconscient del meu magí va fer-me optar ràpidament per la primera hora d'una tarda de divendres.

Tal dit, tal fet: el meu instint secret s'havia revelat d'una exactitud i d'una capacitat de predicció realment poc usuals. Allí al davant tenia altre cop la noia morena del pati de l'Eixample, fidel a un horari que jo no podia precisar en cap altre extrem, però que li feia rentar i

estendre la roba justament quan el benaventurat dentista m'anava detallant la solució del meu mal.

Aquesta vegada, la visió fou encara més torbadora que el primer dia. I això perquè, havent-se confirmat sorrosament l'afecció d'aquella noia prodigiosa per una quantitat ínfima de roba, aquest cop la portava d'un color tan negre, i amb una blonda tan recargolada i esclarida alhora en el seu dibuix, que va acabar-me de destarotar completament. Així, doncs, a la bellesa de divendres passat, afegia ara la càlida morbositat d'unes peces a les quals jo ja no podia restar mai més indiferent.

Ho tenia ben clar, com si una llum singular hagués esberlat la grisor de la meua existència: ella era sens dubte la noia dels meus somnis, la dona esplèndida que em trauria per fi del meu entotsolament proverbial.

Ja poden vostès comprendre que tot plegat va durar només uns quants minuts. Però tant se valia, jo ja estava ferit d'un cop definitiu. I ara, privat altra vegada d'una visió que se'm feia obsessiva, em trobava exigint de la infermera una nova visita irrenunciable per a divendres vinent. No hi havia compromisos del doctor que no es poguessin saltar, no acceptaria cap altre dia ni cap altre horari que no fos aquell... Així és que, just al cap d'una setmana, ja tornava a ser a la consulta del meu dentista, disposat a pujar un graó més d'aquella tortura delitosa i terrible a què volia sotmetre'm altre cop gustosament.

Per això el cop va ser tan fort, i el desencís tan brutal. La noia de la galeria del davant, bé prou estenia altra vegada la seva roba de tots colors, però avui cometia contra mi un acte de traïció que, sincerament, el meu fervor demostrat no mereixia: aquesta vegada va negar-me la turgència de la pell que jo entrellucava des de l'altra banda del pati, car s'havia cobert amb una brusa i una faldilla que, per vaporoses que fossin, em privaven la visió per la qual havia sospirat febrament.

Sí, ja ho sé, era tan guapa i tan espectacular com sempre, la seva cara i els seus cabells encara brillaven en el concert desdibuixat de les veïnes dels finestrals propers, però s'ha de comprendre el meu desengany. I és que, quan algú somia nit i dia una recompensa concreta, és natural que després es resigni de mala manera a un guardó que no s'ajusti exactament a la imatge que tot sol s'havia conformat.

M'ho vaig prendre malament, la veritat, i profundament adolorit en les meves entranyes més íntimes vaig donar-li a ella, i a mi mateix, una sola i darrera oportunitat. I no hi hauria pròrrogues, que quedés clar de bon principi, car la magnitud del meu sentiment i del meu trasbals no podrien resistir el joc tortuós de la incertesa: mereixien, sens dubte, una resposta terminant i clara que deixés les coses en el seu punt, ni més ni menys. D'aquesta manera tothom sabia a què s'hauria d'atenir, que tots plegats ja érem prou grans per anar jugant com si encara fóssim criatures.

Així és que, el divendres següent, vaig acudir altre cop a la consulta del dentista amb una por enorme que em corsecava per dins i, alhora, amb una esperança encesa que m'arborava de dalt a baix. Vaig seure a la cadira, vaig alçar el cap tot temorenc i... —que no em falli el pols a l'hora d'explicar el destret terrible d'aquells instants paorosos— ve't aquí que la finestra era completament tancada, no penjava ni una trista peça de roba de l'estenedor i no s'entreveia ni el rastre més petit de la noia morena del meu turment.

No hi valien subterfugis ni falses il·lusions: la veritat crua era que la dona dels meus somnis, aquella que havia de ser el bàcul de la meva vellesa, m'havia fallat en el moment més decisiu, en l'hora inexorable en què les opcions de la vida es juguen totes a una sola carta.

D'altra banda, la deessa de l'amor, sempre tan capritxosa, havia jugat amb mi d'una manera innoble,

collocant davant els meus ulls assedegats la noia que podia sadollar el meu cor eixut i solitari. Després, amb una traïdoria realment inconcebible, la noia s'havia evaporat tot d'una com per art d'encantament. Crec que tots vostès, per poc que s'hagin fet capaços de la meua autèntica manera de ser, convindran amb mi que una persona com jo no es mereixia una cosa com aquesta...

Vaig alçar-me tremolós i trasmudat, incapaç d'aguantar cap més explicació o cap més recepta del meu dentista, conscient d'haver tocat el fons justament després d'haver albirat el cim més alt. Tot jo suava amb una profusió sense mesura i les cames ja no em podien sostenir. Vaig marxar corrents, sense girar la vista enrere, abandonant-ho tot amb el cor destrossat: dentista, tractament, consultori... i miratge, dolç miratge d'una noia fugissera que m'havia traït amb un cop baix que mai no podria oblidar.

Després res, el buit més absolut, la solitud més inconsolable. Fins avui, fins ara mateix, en què encara em trobo més desemparat que mai, mentre guardo en el fons del meu cor un record que em continua fent mal i que, avui com ahir, omple d'una llum fulgurant la meua pobra memòria.

Mai no li ho he pogut perdonar. I aquí em tenen, solter recalcitrant, administrant amb prudència la grisor del meu viure i compartint amb vostès, tants anys després, el llampegueig fugaç d'aquells divendres d'estiu tan enyorats, a cal dentista.